

KUOPIO

Vuoden 2017 kuukausiseuranta (syyskuu)
ja koko vuoden toteumaennuste

Syyskuun 2017 kuukausiraportti

Tilinpäätösennuste pohjautuu palvelualueiden yhteenlaskettuihin näkemyksiin

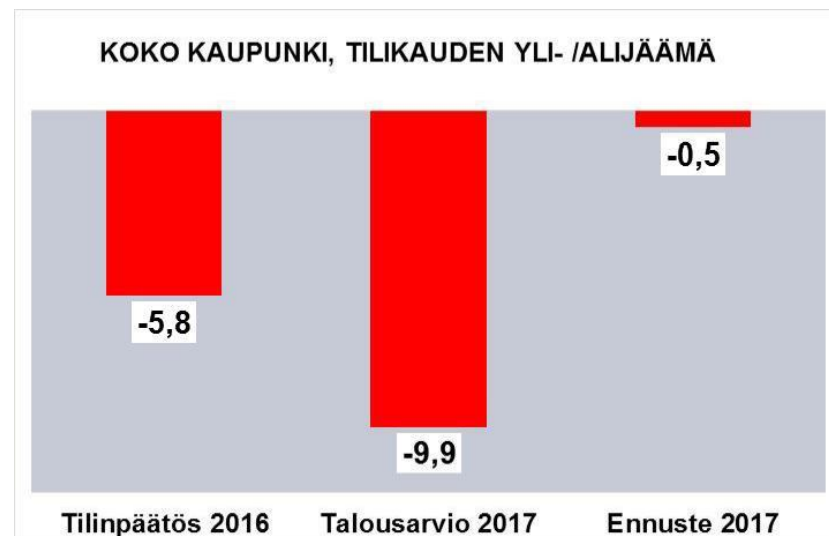
- Syyskuun ennusteen mukaan **tilikauden alijäämä** on 0,5 M€, joka on 9,4 M€ parempi kuin talousarviossa. Toimintatuottojen ennustetaan toteutuvan pienempinä (-7,2 M€) ja toimintakulujen alittavan (3,6 M€) talousarvion.
- **Verotulojen ja valtionosuuksien** ennustetaan toteutuvan talousarviota suurempina (+13,8 M€).
- **Erikoissairaanhoidon** kustannusten odotetaan ylittyvän 2,0 M€. **Muiden palvelujen ostojen ja henkilöstökulujen** ennustetaan alittuvan hiukan talousarvioon nähden.
- **Kaupungin lainamäärä** kasvaa talousarvion mukaan 14,9 M€ vuonna 2017.
- **Väestönkasvu** jatkuu hitaammin kuin viime vuosina. Väestömäärä kasvoi tammi-syyskuussa 279, vuosi sitten kasvu oli 830. Tilanne on huolestuttava koko vuoden väestökehityksen kannalta.
- **Työttömyys** vähenee, pitkäaikaistyöttömien määrän kasvu on pysähtynyt. **Asuntorakentaminen** on vilkasta.

Koko kaupungin tilinpäätösennuste 2017

Sisältää palvelualueet, liikelaitokset ja taseyksiköt

TULOSLASKELMA, koko kaupunki, M€			
	TA 2017	Ennuste 2017	Erotus (+) paremmin (-) huonommin
Toimintatuotot	319,4	312,2	-7,2
Toimintakulut	-920,8	-917,2	3,6
Toimintakate	-601,4	-605,0	-3,5
Verotulot	438,0	451,5	13,5
Valtionosuudet	197,0	197,3	0,3
Rahoitustuotot ja -kulut	5,2	5,7	0,5
Vuosikate	38,7	49,5	10,8
Poistot	-48,8	-50,8	-2,0
Satunnaiset erät	0,0	0,5	0,5
Tilikauden tulos	-10,1	-0,9	9,2
Tilinpäätöserät	0,2	0,3	0,2
Tilikauden yli- /alijäämä	-9,9	-0,5	9,4

Koko kaupungin
tilikauden tuloksen
ennustetaan
toteutuvan 9,4 M€
talousarviota paremmin

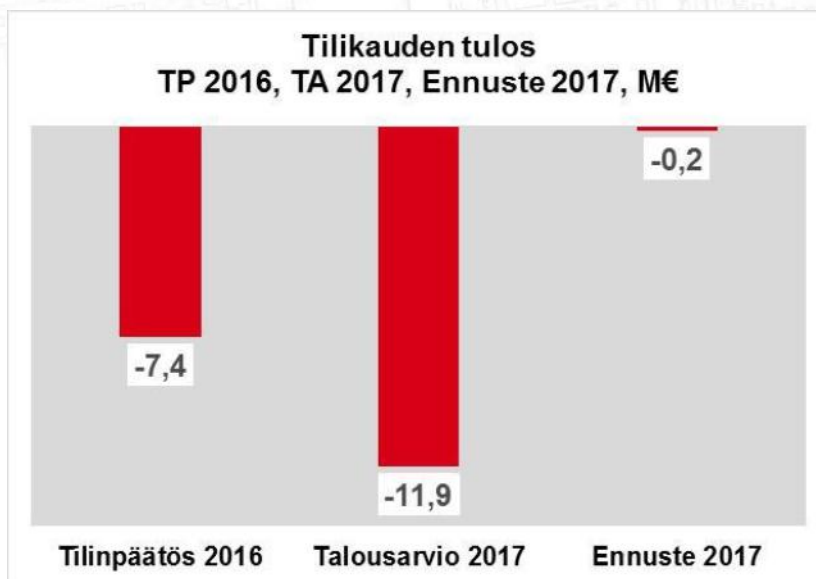
Koko kaupungin rahoituslaskelma ja ennuste 2017

Sisältää palvelualueet, liikelaitokset ja taseyksiköt

RAHOITUSLASKELMA, koko kaupunki, M€			
	TA 2017	Ennuste 2017	Erotus Ta / Ennuste (+)paremmin (-)
Vuosikate	38,7	49,5	10,8
Satunnaiset erät	0,0	0,5	0,5
Tulorahoituksen korjauserät	-8,2	-4,0	4,1
Toiminnan rahavirta	30,5	45,9	15,4
Käyttöomaisuus investoinnit	-69,7	-61,9	7,8
Rahoitusosuudet inv. Menoihin	1,7	1,8	0,0
Pys.vastaavien hyöd. luov. tulot	12,3	8,8	-3,4
Investointien rahavirta	-55,7	-51,3	4,4
Toiminnan ja investointien rahavirta	-25,1	-5,4	19,7
Antolainauksen muutokset	0,4	0,4	0,0
Lainakannan muutokset	14,1	14,1	0,0
Oman pääoman muutokset	0,0	-1,7	-1,7
Muut maksuvalmiuden muutokset	0,9	0,9	0,0
Rahoituksen rahavirta	15,4	13,7	-1,7
Rahavarojen muutos	-9,8	8,3	18,1

Ydinkaupungin (palvelualueet) tilinpäätösennuste 2017

Syyskuun ennusteen mukaan ydinkaupungin **tilikauden tuloksen alijäämä** on 0,2 M€, joka on 11,7 M€ parempi kuin talousarvion alijäämä 11,9 M€.

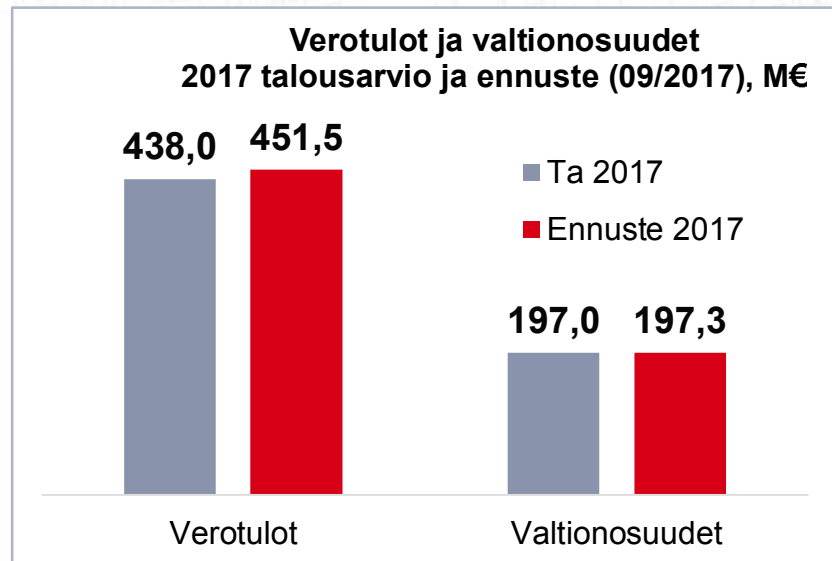
Toimintatuottojen ennustetaan toteutuvan 4,8 M€ talousarviota pienempänä. **Toimintakulujen** ennustetaan alittuvan 1,8 M€ talousarvioon nähden.

Toimintakatteen ennustetaan heikentyvän 3,0 M€.

Vuosikatteen (tulos ennen poistoja ja satunnaisia eriä) ennustetaan olevan 21,7 M€ eli 11,3 M€ talousarviota paremmin. Tämä johtuu parantuneesta verotulo- ja valtionosuusennusteesta.

TULOSLASKELMA, ydinkaupunki			
M€	TA 2017	Ennuste 2017	Erotus (+)paremmin (-)huonommin
Toimintatuotot	140,3	135,4	-4,8
Toimintakulut	-789,3	-787,5	1,8
Toimintakate	-649,0	-652,0	-3,0
Verotulot	438,0	451,5	13,5
Valtionosuudet	197,0	197,3	0,3
Rahoitustuotot ja -kulut	24,4	24,9	0,5
Vuosikate	10,3	21,7	11,3
Poistot	-22,3	-22,3	0,0
Satunnaiset erät	0,0	0,5	0,5
Tilikauden tulos	-11,9	-0,2	11,7

Verotulot ja valtionosuudet

**Verorahoituksen
ennustetaan toteutuvan
13,8 M€ talousarviota
paremmin**

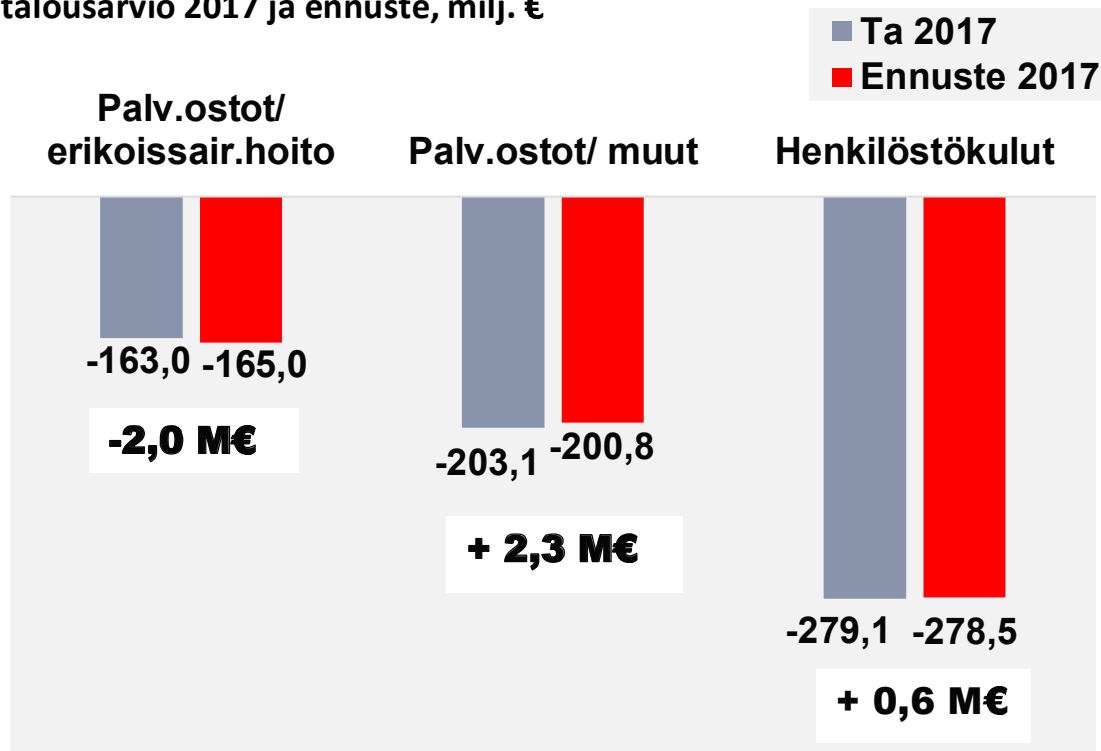
VERORAHOTUS, M€	01-09/ 2017	Ta 2017	Ennuste 2017	Erotus (+)paremmin (-)huonommin
VEROTULOT YHT.	354,6	438,0	451,5	13,5
Kunnan tulovero	314,8	378,4	387,2	8,8
Yhteisövero	20,3	21,1	26,0	4,9
Kiinteistövero	19,6	38,5	38,3	-0,2
VALTIONOSUUDET YHT.	148,3	197,0	197,3	0,3
Kunnan peruspalv.valtionosuus	127,6	169,5	169,9	0,4
Verotulon perust. valt. os. tasaus	23,4	31,3	31,2	-0,1
Järjestelmämuutoksen tasaus	-0,2	0,0	0,0	0,0
Muut opetus- ja kulttuuritoimen vo	-2,5	-3,8	-3,8	0,0
VERORAHOTUS YHT.	503,0	635,0	648,8	13,8

Henkilöstökulut, palvelujen ostot, ydinkaupunki

Ennuste pohjautuu palvelualueiden näkemyksiin, jotka on laskettu yhteen

Erikoissairaanhoidon ja muut palvelujen ostot sekä henkilöstökulut
talousarvio 2017 ja ennuste, milj. €

Erikoissairaanhoidon
kustannusten odotetaan
ylittyvän **2,0 M€**
talousarvioon nähden.

Talousarvion pitävyys

Avainprosessien suurimmat talousarvion palvelualueiden näkemyksiin pohjautuvat ylitysennusteet toimintakulujen osalta :

Vanhus- ja vammaispalvelut	-2,2 M€
Erikoissairaanhoito	-2,0 M€
Avohoito	-1,1 M€
Lapsiperhepalvelut	-0,8 M€
Varhaiskasvatus	-0,7 M€

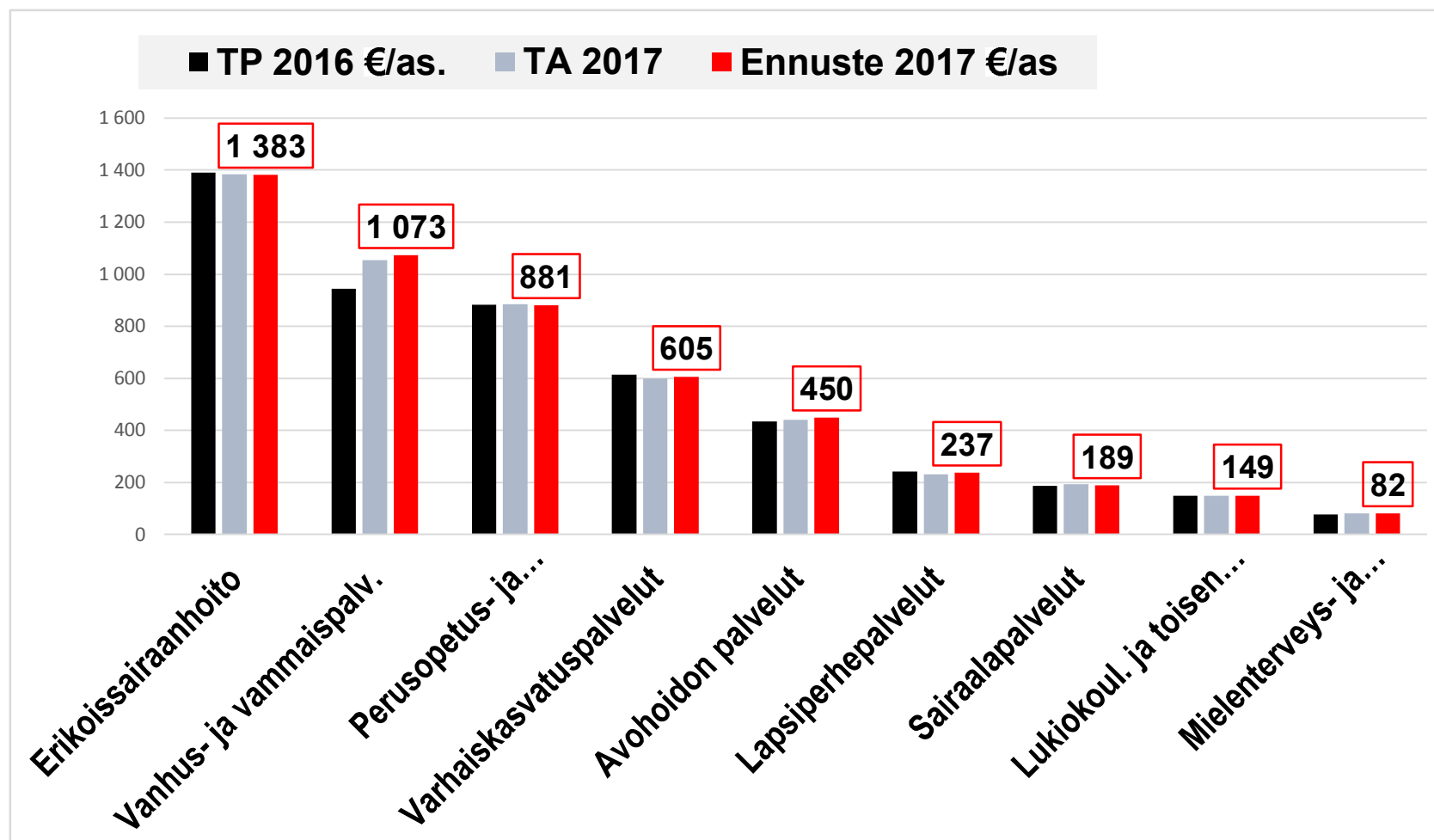
Toimintakulut M€	TP 2016	TA 2017	Ennuste 2017	Erotus
				(+) paremmin (-) huonommin
Erikoissairaanhoito	-157,0	-163,0	-165,0	-2,0
Vanhus- ja vammaispalv.	-106,8	-125,8	-128,0	-2,2
Perusopetus- ja nuor.palv.	-99,7	-105,5	-105,1	0,4
Varhaiskasvatuspalvelut	-69,4	-71,5	-72,2	-0,7
Avohoidon palvelut	-49,0	-52,5	-53,7	-1,1
Lapsiperhepalvelut	-27,4	-27,5	-28,3	-0,8
Sairaalapalvelut	-21,2	-23,2	-22,5	0,7
Lukiokoul. ja toisen ast.yhteistyö	-16,9	-17,8	-17,8	0,0
Mielenterveys- ja päihdepalv.	-8,8	-9,6	-9,8	-0,2

Avainprosessit €/asukas

Ennuste pohjautuu palvelualueiden näkemyksiin, jotka on laskettu yhteen

Toimintakulut euroa/asukas, tilinpäätös 2016, talousarvio ja ennuste 2017 (09/2017)

PALVELUALUEET - TOIMINTAKATTEEN ENNUSTEEN JA TALOUSARVION ERO SYYSKUU 2017

YLEISHALLINTO -1,5 M€

- Toimintatuottoennuste on 1,7 M€ pienempi kuin talousarviossa, mikä johtuu käyttöomaisuuden myyntivoittojen 1,9 M€ talousarviota alhaisemmasta toteutumaennusteesta.
- Toimintakulujen arvioidaan toteutuvan 0,2 M€ talousarviota alhaisempina.

ELINVOIMA- JA KONSERNIPALVELU +0,7M€

- Toimintatuottojen arvioidaan toteutuvan 0,7 M€ talousarviota pienempinä, alitus aiheutuu pääosin arvioitua vähäisemmästä lomituspalvelujen käytöstä.
- Suurimmat poikkeamat toimintakuluissa ovat lomituspalvelussa ja työllisyyspalvelussa. Lomituspalvelussa toimintakulujen alitukseksi arvioidaan 0,6 M€ ja työllisyyspalvelussa alitukseksi arvioidaan 0,4 M€. Työmarkkinatuen kuntaosuuden ylitykseksi arvioidaan 1,1 M€, vastaavasti säästöä tulee muualla työllisyyspalvelussa.

KAUPUNKIYMPÄRISTÖ +0,9 M€

- Toiminnan ja talouden arvioidaan toteutuvan hieman talousarviota paremmin.
- Myyntivoittoja ja maanvuokratuottoja kertyy odotettua vähemmän, mutta vastaavasti maankäyttö- ja kehittämiskorvauksia kertyy yli 2 M€ enemmän kuin talousarviossa.
- Kulujen osalta syntyy säästöä henkilöstökuluissa ja palvelujen ostoissa.

HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN +0,04 M€

- Toimintakatteen ennuste on talousarvion mukainen.

PALVELUALUEET – TOIMINTAKATTEEN ENNUSTEEN JA TALOUSARVION ERO SYYSKUU 2017

KASVU JA OPPIMINEN -1,3 M€

- Varhaiskasvatuksen tuottojen arvioidaan jäävän 0,7 M€ alle talousarvion, pääasiassa päivähoito-maksujen alentamisesta (perustuu lakiin), menot ylittyvät 0,7 M€, osin siitä syystä, että kiky-vaikutuksia ei voida täysimääräisesti hyödyntää varhaiskasvatuksessa. Ennustetta tarkennetaan, kun loppuvuoden lapsimäärätietojen vaikutus tuloihin ja menoihin.
- Perusopetuksen hanketoiminnassa alittuvat sekä tulot että menot 0,4 M€.

PERUSTURVA +0,8 M€

- Tulojen alittumista ennakoidaan pääasiassa aikuissosiaalityön avainprosessissa, perustoimeentulotuen kustannusten valtionosuuksissa ja tukien takaisinperinnässä. Valtiokonttori maksaa rintamaveteraanien palveluihin lisämäärärahan 2,3 M€ lokakuussa, joka korjaa perusturvan toimintakatetta.
- Suurin menojen ylittymispaine on vanhusten ja vammaisten hoivapalveluissa palvelutarpeen kasvun vuoksi.

TERVEYDENHUOLTO -2,6 M€ (sis. erikoissairaanhoito -2,0 M€)

- Toimintakulut ovat ylittymässä n. 2,8 M€, joka koskee lähinnä erikoissairaanhoitoa n. 2,0 M€. Oman toiminnan osalta talousarvio on ylittymässä toimintakatetasolla n. 0,6 M€. Suurimmat poikkeamat ovat mm. avohoidon katteen ylitys 1,1 M€ (vastaanottopalvelujen hoitotarvikkeet ja lääkkeet 0,7 M€ sekä ostopalvelut 0,7 M€, säästää mm. terveydenhoidon henkilöstömenoissa 0,4 M€) ja sairaalapalvelujen katteen alitus 0,7 M€ (lähinnä henkilöstökustannuksia).
- Sairaanhoitopiirin esitys jäsenkunnan maksuosuudeksi oli 150,0 M€, mutta Kuopion talousarvioon on varattu 148,1 M€, ero 1,9 M€ näkyy tästä syystä ylitysennusteessa.

TASEYKSIKÖT JA LIIKELAITOKSET SYYSKUU 2017

TILAKESKUS

- Poistojen arvioidaan ylittävän talousarvion 2,1 M€:lla, josta 1,6 M€ on kertaluonteisia poistoja Juankosken kohteista. Tilikauden tuloksen arvioidaan olevan -1,1 M€, mikä on 1,6 M€ heikompi kuin talousarviossa.
- Nettoinvestointien arvioidaan alittavan talousarvion noin 5 M€.

POHJOIS-SAVON PELASTUSLAITOS

- Toimintatuottojen ja –kulujen arvioidaan hieman alittuvan talousarviosta, toimintakatteen ollessa 0,1 M€ talousarviota heikompi.
- Investointien arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.
- Pelastustoiminnan tehtävämäärä on vähentynyt ja ensihoidon tehtävämäärä lisääntynyt viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna.

KUOPION VESI LIIKELAITOS

- Myyntituottojen ja tilikauden ylijäämän arvioidaan toteutuvan hieman talousarviota heikompana.
- Investointien arvioidaan toteutuvan hieman talousarviota pienempänä.

KUOPION KUNTATEKNIikka LIIKELAITOS (MESTAR)

- Myyntituottojen ja menojen ennustetaan toteutuvan hieman talousarviota pienempinä, joten tilikauden tulos tulee olemaan positiivinen.
- Mestarin työkanta on täysi.

Lainakannan kehitys

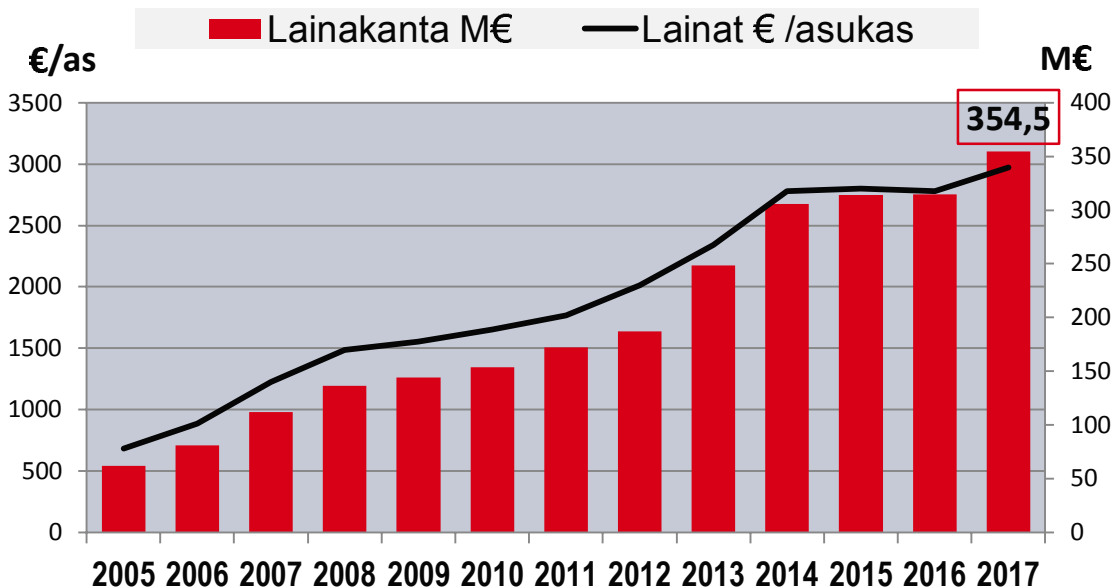
LAINAKANNAN MUUTOS 2016-2017, M€					
	TP 2016 Kuopio	TP 2016 Juankoski	TPE 2017	Ero	
				M€	%
Lainakanta 1.1.	314,1		339,6	25,5	8,1 %
Lisäys	58,0		82,0	24,0	41,4 %
Vähennys	57,7		67,1	9,4	16,4 %
Lainakanta 31.12.	314,4	25,2	354,5	40,0	12,7 %
				€/as	
€/asukas	2 782	5 324	2 972	190	6,8 %

Ennusteen mukaan **pitkäaikaisten lainojen** määrä olisi **354,5 M€** eli **2972 €/asukas** vuoden 2017 lopussa. Lainakannan ennustetaan kasvavan talousarvion mukaisesti 14,9 M€.

Juankosken kuntaliitos lisäsi lainakantaa 25,2 M€.

Ennusteen mukaan korkokustannukset tulevat olemaan noin 5,0 M€ vuonna 2017.

Lainakanta ja lainat per asukas 2005-2017

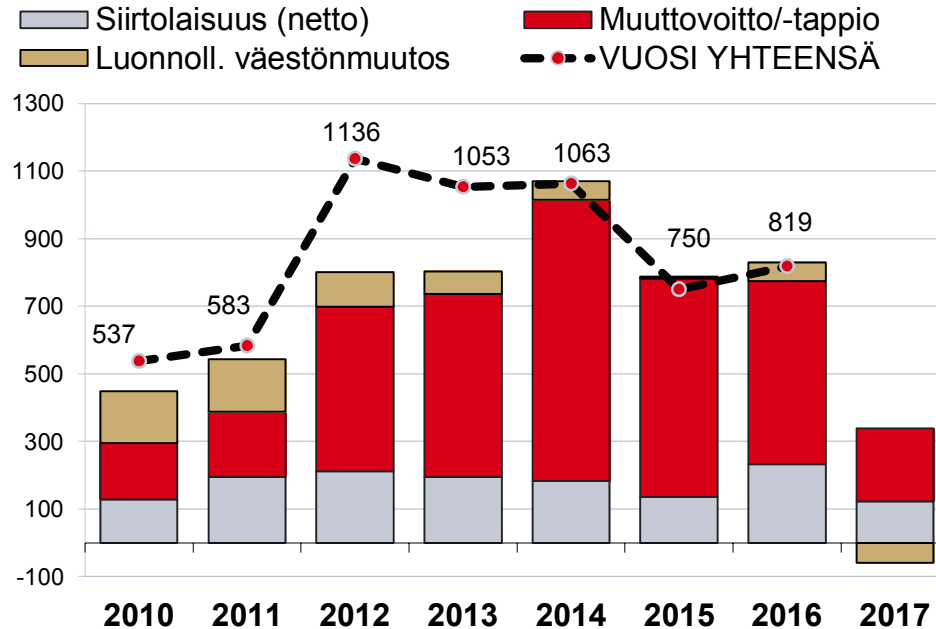

Väestönmuutokset tammi - syyskuu 2017

Kuopion väkiluku
118.000

Kuopion väestönmuutos tammi-syyskuussa ja koko vuonna 2010-2017

Lähde: Tilastokeskus, aluejako 2017

Tammi-elokuu	01-09/2016	01-09/2017
Syntyneet	854	808
Kuolleet	799	867
Syntyneiden enemmyys	55	-59
Tulomuutto	5227	5252
Lähtömuutto	4684	5036
Muuttovoitto/-tappio	543	216
Maahanmuutto	342	276
Maastamuutto	110	154
Siirtolaisuus (netto)	232	122
Kokonaismuutos*	830	279
VUOSI YHTEENSÄ	819	

Väestönkasvu jatkuu hitaammin kuin viime vuosina

Tammi-syyskuussa 2017 Kuopion väestönkasvu oli 279 henkeä, kun vuosi sitten kasvu oli 830 henkeä. Muutokseen vaikuttivat syntyneiden määrän vähenemisen ja kuolleitten määrän kasvun lisäksi kasvanut lähtömuutto.

Kuopion väkiluku oli syyskuun lopussa 118 019.

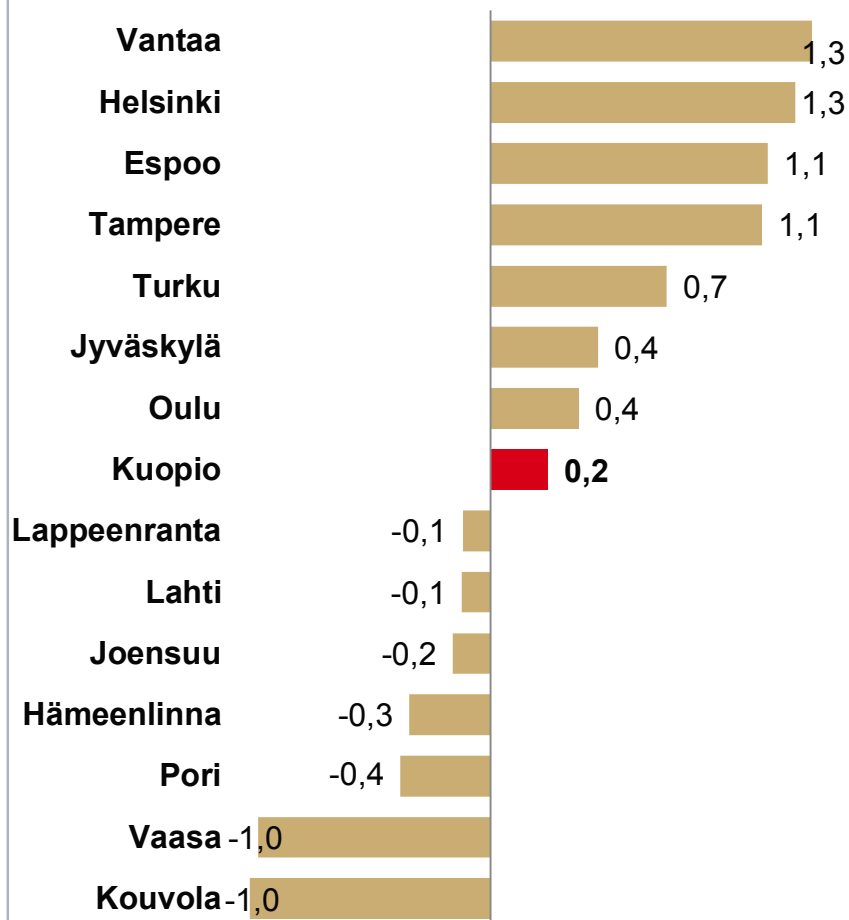
Virallinen väkiluku vuodenvaihteessa 2017 oli 117 740. Kuopio on väkiluvultaan Suomen 9. suurin kaupunki.

Lähde: Tilastokeskus, väestömuutosten ennakkotiedot

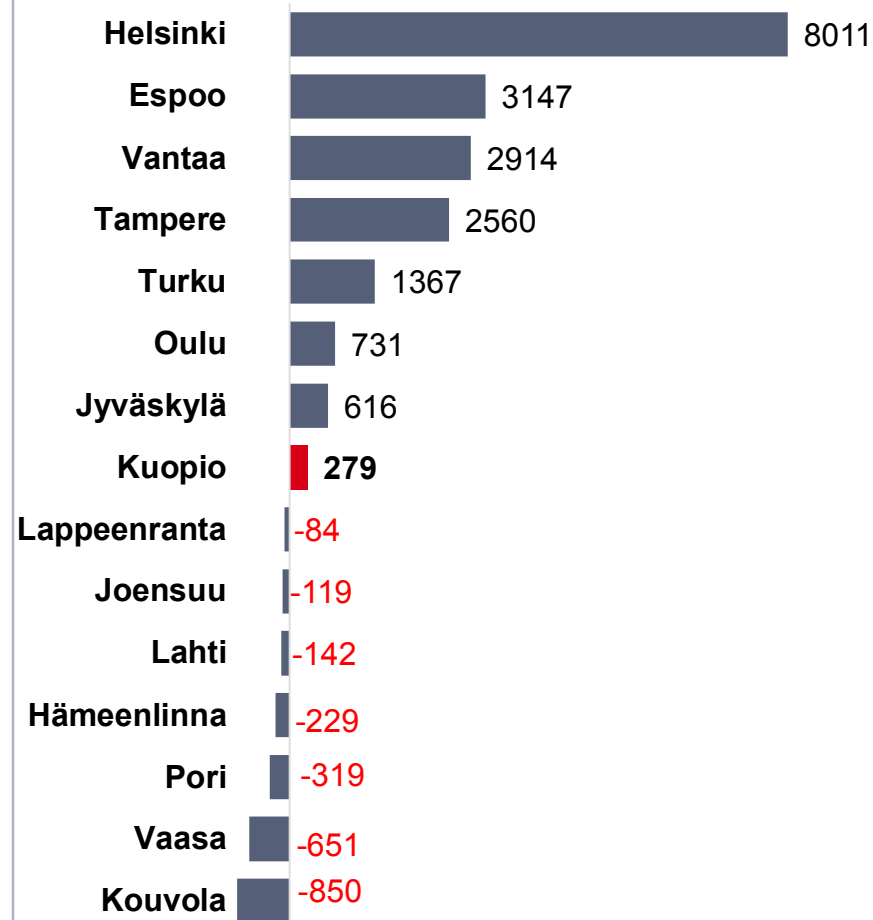
Väestönmuutokset tammi - syyskuu 2017

Väestönmuutos vertailukaupungeissa
tammi-syyskuussa % 2017

Väestönmuutos 15 suurimmassa
kaupungissa tammi-syyskuussa 2017

Työttömyys syyskuun lopulla 2017

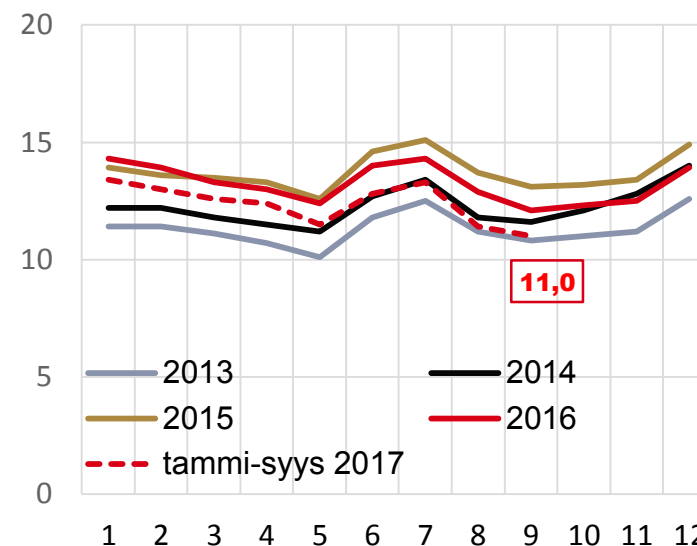
Työttömyys vähenee

Syyskuun 2017 lopussa Kuopion työttömyysaste oli 11,0 % eli 1,1 %-yksikköä vähemmän kuin edellisellä vuonna. Työttömänä oli noin 6100 henkeä, mikä on 600 vähemmän kuin edellisellä vuonna.

Pitkäaikaistyöttömien määrä väheni edelliseen vuoteen verrattuna elokuussa (-116) ja syyskuussa (-162, -6 %). Osittain tämä selittyy kolmen kuukauden välein toteutettavilla haastatteluilla. Nuorisotyöttömien määrä väheni 14 % ja yli 50-vuotiaiden työttömien määrä 8 % viime vuoden elokuuhun verrattuna.

Kuopion työttömyysaste (%) 2013-2017

Juankoski mukana koko aikasarjassa

Kuopion työttömyys 31.8.2017

Työttömyysaste %

11,0

-1,1 %-yksikköä (09/2016)

Työttömien määrä

6139

- 599 (09/2016)

Pitkäaikaistyöttömät

2342

-162 (09/2016)

Pitkäaikaistyöttömät

2342

Yli 50-v.

2277

Alle 25-v.

909

Työttömyys syyskuun lopulla 2017

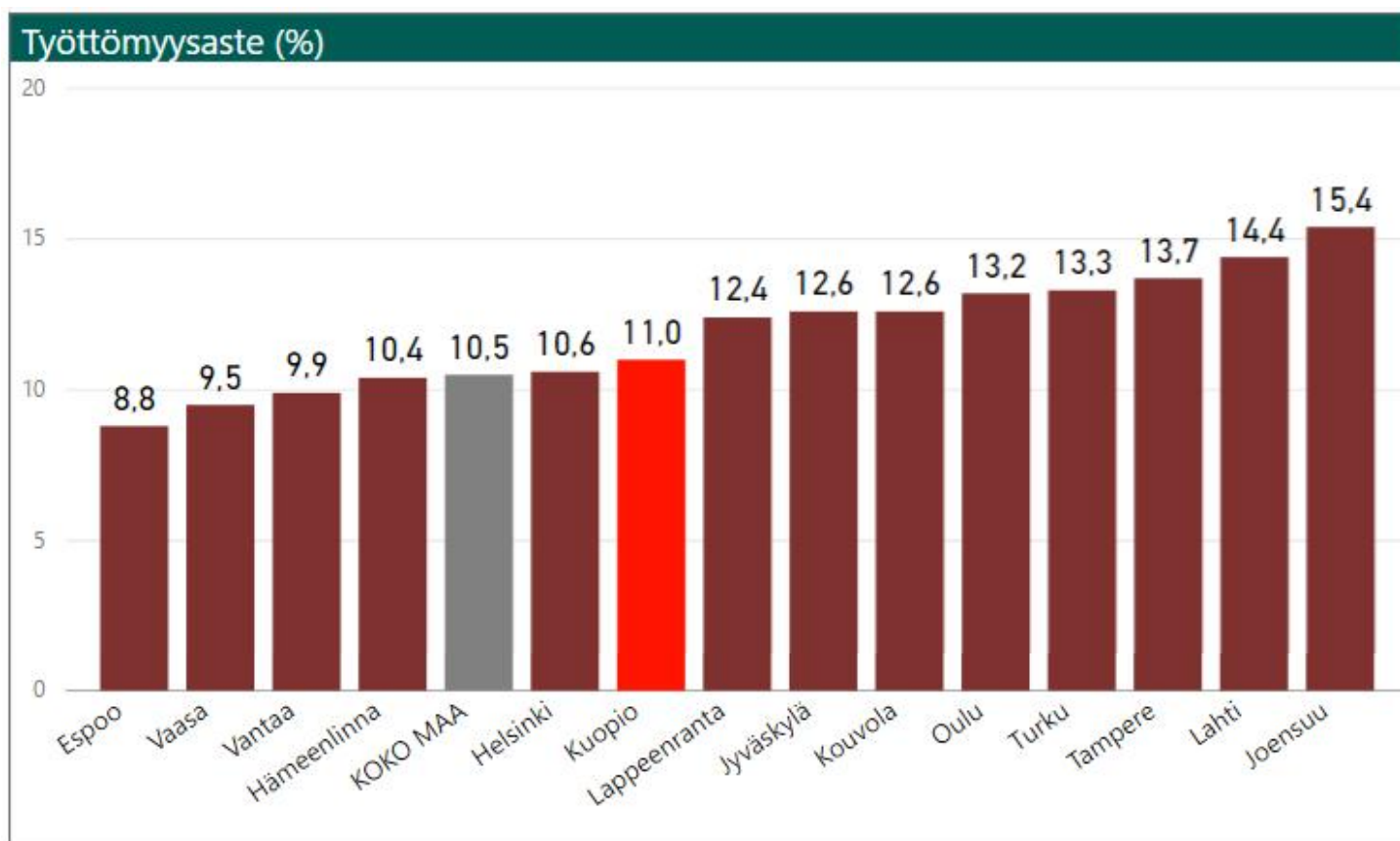

Kuopion työttömyysaste on matala vertailukaupunkeihin nähden.

Kuopion työttömyysaste 11,0 %, vuosi sitten 12,1 % (-1,1 %-yksikköä).
Koko maan työttömyysaste oli 10,5 %, vuosi sitten 12,5 % (-2 %-yksikköä).

Työttömyysasteet vertailukaupungeissa syyskuu 2017

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö

Rakentaminen tammi-syyskuu 2017

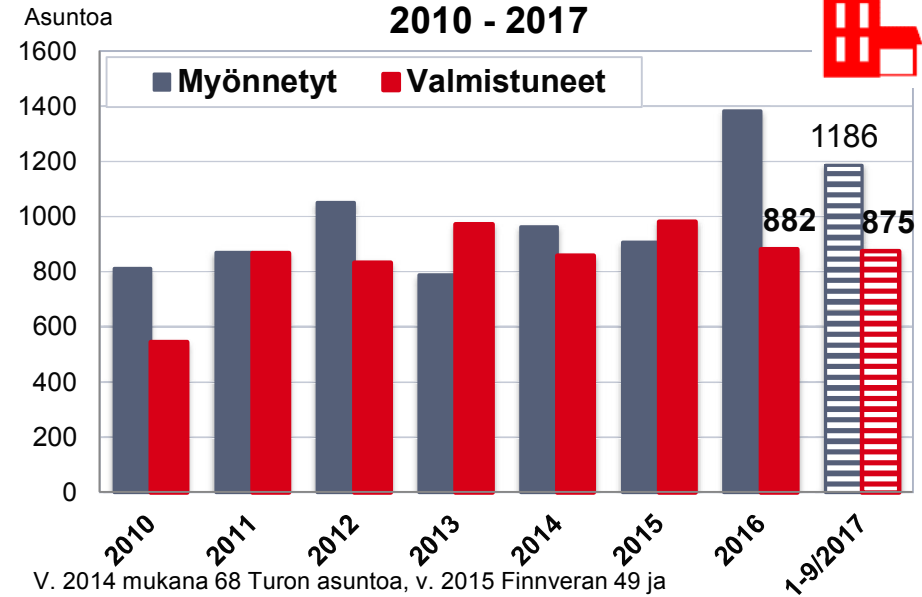

Rakentaminen jatkuu vilkkaana

Tammi-syyskuussa 2017 valmistui 875 asuntoa eli miltei sama määrä (882) kuin koko vuonna 2016. Rakennuslupia myönnettiin noin 1186 asunnolle.

Vuositavoitteena ollut vähintään 800 asunnon valmistuminen ylittyi reippaasti tänä vuonna.

Asuntorakentaminen Kuopiossa 2010 - 2017

V. 2014 mukana 68 Turon asuntoa, v. 2015 Finnveran 49 ja v. 2016 Wanhahan myllyyn rakennetut 44 asuntoa.
Lähde: Rakennusvalvonta. Kuntaliitokset huomioitu.

Rakentaminen Kuopiossa		01-9/ 2016	01-9/ 2017	Muutos %
Valmistuneet - uudet rakennukset	Asuntoja kpl	709	875	23 %
	Kerrosala 1000 m2	65,7	74,2	13 %
	Tilavuus 1000 m2	263,9	283,1	7 %
Myönnetyt rakennusluvut -uudet rakennukset	Asuntoja kpl	1066	1186	11 %
	Kerrosala 1000 m2	79,4	95,9	21 %
	Tilavuus 1000 m2	302,5	346,9	15 %

* 2016 valmistuneet asunnot sisältää Wanhahan Myllyn saneerauskohteen 44 asuntoa.
* 2015 valmistuneet asunnot sisältää Finnveran tiloihin valmistuneet 49 asuntoa.